

MNENJE ŽUPANA K SKLENITVI POGODBE UPRAVLJANJA PREŠERNOVE IN FINŽGARJEVE ROJSTNE HIŠE

Prva pogodba o zakupu in vodenju Prešernove in Finžgarjeve rojstne hiše je bila sklenjena dne 27.1.2010, med Ministrstvom za kulturo kot zakupodajalcem in ZTK Žirovnica kot zakupnikom.

Na podlagi pogodbe je ZTK postal zakupnik obeh spominskih hiš za dobo 4 let, s čimer je tudi prevzel obveznost rednega tekočega vzdrževanja obeh hiš, kritja obratovalnih stroškov, ter kritja stroškov dela dveh zaposlenih oskrbnikov v hišah.

V ta namen so bila v vsakoletnih proračunih zagotovljena sredstva za kritje materialnih stroškov (tekoče vzdrževanje in obratovalni stroški) in kritje stroškov programa v obeh hišah. Stroški dela so se krili iz vstopnin. Zakupno razmerje je bilo nato z aneksi večkrat podaljšano. Zadnja zakupna pogodba je prenehala veljati 31.12.2022.

Ministrstvo za kulturo je v novembru 2022 objavilo nov Javni razpis za oddajo v programsko upravljanje Prešernove rojstne hiše v Vrbi in Finžgarjeve rojstne hiše v Doslovčah, za obdobje 1.1.2023 do 31.12.2027, na katerem je bil ZTK tudi izbran.

Vsebinsko to pomeni, da se sedanja razmerja in pogoji glede programskega upravljanja obeh hiš podaljšajo do 31.12.2027.

Glede na to, da je bil eden izmed poglavitnih razlogov za ustanovitev ZTK, da le ta prevzame v upravljanje obe spominski hiši v lasti države, je z vidika smotrnosti delovanja zavoda smiselno, da le ta še naprej upravlja z obema hišama.

Mnenje župana je, da je pomembno, da v okviru turističnih produktov, še posebej Poti kulturne dediščine, občina preko ZTK upravlja s hišama. Če želimo razvijati področje t.i. kulturnega turizma, potem je pravilno, da sami določamo programe v omenjenih hišah, ki bodo na voljo obiskovalcem, oziroma ustvarimo programe, ki bodo aktualni in bodo povečali obisk. To je vsekakor odgovornost in naloga direktorja ZTK Žirovnica.

Zaradi zamud pri postopku izvedbe javnega razpisa s strani Ministrstva za kulturo, pogodba o programskem upravljanju ni bila podpisana do konca leta, se pa s podpisom zelo mudi, ker ZTK za leto 2023 nima zagotovljenih sredstev za financiranje programskih stroškov in upravlja s hišama brez pravnega naslova. V skladu s povedanim ni mogoče čakati na redno sejo občinskega sveta, ki bo v mesecu aprilu 2023, zato predlagamo da se o soglasju k pogodbi odloča na dopisni seji občinskega sveta.

V skladu z navedenim in na podlagi 18. člena statuta občine Žirovnica (Ur. List RS, št. 66/18-UPB2) ter 23. in 23a. člena Poslovnika občinskega sveta (Ur. list RS, št. 14/19-UPB2), občinskemu svetu predlagam, da soglaša s sklenitvijo Pogodbe o sofinanciranju programskega upravljanja Prešernove in Finžgarjeve rojstne hiše do 31.12.2027, ki jo bosta sklenila ZTK Žirovnica in Ministrstvo za kulturo.

Datum: 1.3.2023

Številka: 622-0001/2018-27

Leopold Pogačar
ŽUPAN

PREDLAGATELJ: Zavod za turizem in kulturo Žirovnica

Občina Žirovnica
Občinski svet

Soglasje Občinskega sveta k pogodbi o upravljanju Prešernove rojstne hiše v Vrbi in Finžgarjeve rojstne hiše v Doslovčah

V skladu z 31. členom Odloka o ustanovitvi javnega Zavoda Zavod za turizem in kulturo Žirovnica mora ustanoviteljica podati soglasje k dolgoročnim pogodbam, s katerimi da država ali drugi lastniki nepremičnine in dediščine zavodu v upravljanje kulturno in drugo dediščino oz. nepremičnine v upravljanje.

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica že od leta 2010 upravlja s Prešernovo in Finžgarjevo rojstno hišo. Zavod za turizem in kulturo Žirovnica je bil v letu 2017 ponovno izbran za programskega upravitelja muzejsko urejene rojstne hiše Franceta Prešerna (Vrba 2, EŠD 840, nepremičnina parc. št. 663/1 in 679 k.o. Zabreznica) in muzejsko urejene rojstne hiše Frana Saleškega Finžgarja Doslovče 15, EŠD 121, parc. št. 164 in 165/2 k.o. Doslovče), obe razglašeni za spomenik državnega pomena, na podlagi javnega razpisa z odločbo Ministrstva za kulturo št. 6225-4/2018/9 z dne 17. 7. 2019 za obdobje 2018 – 2022. Iz napisanega sledi, da se z zaključkom leta 2022 pogodbeno razmerje med lastnikom in upravljavcem zaključilo.

V novembru 2022 se je Zavod za turizem in kulturo Žirovnica ponovno prijavil na razpis Ministrstva za kulturo za upravljanje s Prešernovo in Finžgarjevo rojstno hišo in ob koncu decembra 2022 prejel pozitivno odločbo, na podlagi katere je bil izbran za upravljavca s Prešernovo in Finžgarjevo rojstno hišo za dobo petih let (2023 – 2028).

17. 2. 2023 je Zavod za turizem in kulturo Žirovnica v podpis prejel pogodbo št. 3340-23-115002 o upravljanju Prešernove in Finžgarjeve rojstne hiše za pet let.

Podpis pogodbe o upravljanju Prešernove rojstne hiše v Vrbi in Finžgarjeve rojstne hiše v Doslovčah za dobo petih let je ključnega pomena za lokalno skupnost in razvoj kulturno turistične ponudbe občine. Razvoj turistične blagovne znamke Žirovnica je v neposredni povezavi z muzejskima hišama v Vrbi in Doslovčah, sicer last MK. V letih 2024/2025 je predvidena večja prenova Prešernove rojstne hiše in ureditve skednja, s čimer se bo povečala tudi turistična in kulturna ponudba v obeh hišah in celotne ponudbe v občini Žirovnica. Prenovo bo financirala Republika Slovenija.

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Žirovnica soglaša s podpisom pogodbe št. 3340-23-115002 o upravljanju Prešernove in Finžgarjeve rojstne hiše za pet let.

Žirovnica, 23.2.2023

Matjaž Koman, direktor

Priloga: pogodba št. 3340-23-115002 o upravljanju Prešernove in Finžgarjeve rojstne hiše za pet let

Republika Slovenija, Ministrstvo za kulturo, Maistrova 10, Ljubljana, ki ga zastopa ministrica dr. Asta Vrečko (v nadaljevanju ministrstvo), davčna št.: 47832583

in

Zavod za kulturo in turizem Žirovnica, Žirovnica 14, 4274 Žirovnica, ki ga zastopa direktor Matjaž Koman (v nadaljevanju **Programski upravitelj**), davčna št.: 43016782

sklepata naslednjo

POGODBO št. 3340-23-115002 o upravljanju Prešernove in Finžgarjeve rojstne hiše za pet let

1. člen

Pogodbeni stranki ugotavljata:

- da je Republika Slovenija lastnica, ministrstvo pa upravljavalec muzejsko urejene rojstne hiše slovenskega pesnika Franceta Prešerna, Vrba 2, občina Žirovnica (EŠD 840, nepremičnine stavba št. 515 parcela 663/1 in 679, vse k. o. 2181 –Zabreznica), razglašene za kulturni spomenik državnega pomena (Odlok o razglasitvi spomenikov v vasi Vrba na Gorenjskem za kulturne spomenike državnega pomena, Uradni list RS, št. 3/11 in 70/22) in muzejsko urejene rojstne hiše slovenskega pisatelja Frana Šaleškega Finžgarja, Doslovče 15, občina Žirovnica (EŠD 121, stavba št. 215 in 217, parcela 164 in 165/2, vse k. o. Doslovče), razglašene za kulturni spomenik državnega pomena (Odlok o razglasitvi Rojstne hiše Frana Šaleškega Finžgarja za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02 in 16/08 – ZVKD-1);
- da sta navedeni hiši s sklepom Vlade Republike Slovenije Uradni list RS št. 62/2015 z dne, 28. 8. 2015 določeni za javno infrastrukturo na področju kulture;
- da je ministrstvo dne 28. 10. 2022 objavilo javni razpis za zbiranje ponudb za oddajo v upravljanje Prešernove rojstne hiše v Vrbi in Finžgarjeve rojstne hiše v Doslovčah (v nadaljevanju: javni razpis, oznaka JR VKD 2022), ki se je zaključil 29. 11. 2022;
- da je bil v postopku javnega razpisa z odločbo ministrstva št. 6225-29/2022-3340-7 z dne 15. 12. 2022 za programskega upravitelja obeh kulturnih spomenikov s pripadajočimi zemljišči izbran Zavod za kulturo in turizem Žirovnica, Žirovnica 14, 4274 Žirovnica;
- da se s to pogodbo uredi tudi brezplačna uporaba obeh rojstnih hiš, ki se dajo v brezplačno uporabo programskemu upravitelju za obdobje od sklenitve te pogodbe do 31. 12. 2027,
- da je poslovni namen, brez katerega se ta pogodba ne bi sklenila, ohranjanje, varstvo in primerno predstavljanje dediščine obeh kulturnih spomenikov v skladu z javnim interesom za kulturo.

2. člen

S to pogodbo se na podlagi javnega razpisa odda v programsko upravljanje muzejsko urejeno rojstno hišo slovenskega pesnika Franceta Prešerna, Vrba 2, občina Žirovnica (EŠD 840, nepremičnine parc. št. 663/1 in 679 k. o. Zabreznica) in muzejsko urejeno rojstno hišo slovenskega pisatelja Frana Šaleškega Finžgarja, Doslovče, občina Žirovnica (EŠD 121, parc. št. 164 in 165/2 k. o. Doslovče), kot je navedeno v prvi alineji 1. poglavja te pogodbe, skupaj z vsem spomeniškim inventarjem v lasti Republike Slovenije.

Seznam spomeniškega inventarja in ostalih premičnin v lasti Republike Slovenije, je razviden iz dveh muzejskih inventarnih knjig (Inventarna knjiga Finžgarjeva hiša, 394 inv. št., inventarizirala kustodinja Zdenka Torkar Tahir v času od 1998 do 2004, Gornjesavski muzej Jesenice in Inventarna knjiga Prešernova hiša, 691 inv. št., inventarizirala kustodinja Zdenka Torkar Tahir, v času od 1998 do 2004, Gornjesavski muzej Jesenice, predano Gorenjskemu muzeju Kranj, potrjeno po inventarnem popisu dne 13.1.2010). Fotokopije inventarnih knjig in primopredajni zapisnik z dne 21. 1. 2005 se nahajajo na Ministrstvu za kulturo RS, Maistrova 10, Ljubljana.

3. člen

Upravitelj, Zavod za kulturo in turizem Žirovnica, Žirovnica 14, 4274 Žirovnica je javni zavod, ki ga je dne 23. 11. 2004 ustanovila Občina Žirovnica, Breznica 3, 4274 Žirovnica. Poslanstvo gradi tudi na ohranjanju in promoviranju kulturne dediščine, ozaveščanju o pomembnosti kulturne in naravne dediščine.

Ministrstvo daje v brezplačno uporabo nepremičnini s spomeniškim inventarjem v lasti Republike Slovenije iz 2. točke te pogodbe v skladu s prvim odstavkom 75. člena Zakona o uresničevanja javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP v nadaljnjem besedilu ZUJIK).

Upravitelj je dolžan vzdrževati premičnine, spomeniški inventar in nepremičnine kot dober gospodar. Ministrstvo je dolžan obveščati o vseh pravno in dejansko relevantnih dejstvih, ki se nanašajo na predmet pogodbe ter o vsaki nevarnosti, ki bi lahko ogrozila predmet te pogodbe. Njegove obveznosti po tej pogodbi so, da:

- kot upravitelj in dober gospodar, ki se zaveda enkratnosti zaupane mu premične in nepremične kulturne dediščine, zagotavlja take pogoje pri prezentaciji, da dediščina, ki je predmet te pogodbe, v nobenem primeru ne bo ogrožena;
- kot upravitelj prevzema vse obveznosti rednega tekočega vzdrževanja in stroške zavarovanja in varovanja premičnih predmetov, spomeniškega inventarja in nepremičnin;
- kot upravitelj v času trajanja te pogodbe na svoje stroške tekoče vzdržuje rojstni hiši in izročene premičnine ter jih uporablja skladno s spomeniško varstvenimi usmeritvami pristojne enote zavoda za varstvo kulturne dediščine v Kranju tako, da se spomeniške lastnosti ne bodo poslabšale (na podlagi prvega odstavka 75. člena ZUJIK);
- zagotavlja kritje obratovalnih stroškov (elektrika, voda, upravljanje in obratovanje, stroške uporabe stavbnega zemljišča, prispevki in drugo);
- zagotavlja izvedbo programa v sodelovanju z Gorenjskim muzejem Kranj;
- zagotavlja izvajanje potrjenega letnega programa dela;
- predloži v potrditev letno programsko in finančno poročilo;
- brez pisnega soglasja ministrstva ne sme dati premičnin in nepremičnin v podzakup ali kako drugače razpolagati z njimi.

Do konca vsakega koledarskega leta je upravitelj dolžan ministrstvu predložiti v potrditev letni program dela za naslednje leto, do konca februarja tekočega leta pa finančno poročilo, v katerem posebej izkaže morebitni presežek programskega upravljanja po tej pogodbi. Kadarkoli na izrecno zahtevo pa mora upravitelj v roku, ki ga določi ministrstvo, posredovati vso dokumentacijo (finančno, pravno, vsebinsko-programsko), pa tudi sicer je dolžan sodelovati z ministrstvom in se odzivati na zahteve po dokumentaciji in pojasnilih.

Stanje kulturnih spomenikov bo spremljal in strokovno nadziral pristojni javni zavod za varstvo kulturne dediščine, enota v Kranju.

4. člen

Ministrstvo zagotavlja kritje stroškov investicijskega vzdrževanja obeh nepremičnin razpisa, potrjuje letni program dela, letno poročilo in višino vstopnine.

Ministrstvo zagotavlja sredstva v višini do 20.000 € za program in predstavljanja kulturne dediščine s ciljem večje prepoznavnosti in dostopnosti Prešernove in Finžgarjeve rojstne hiše na osnovi dogovorjenega programa dela. Za vsako leto posebej, na podlagi predloženega letnega programa, skleneta pogodbeni stranki aneks k tej pogodbi.

Za izplačilo proračunskih sredstev mora predložiti programski upravitelj zahtevke, ki mu morajo biti predloženi računi oz. druge knjigovodske listine, ki izkazujejo upravičenost nastalih stroškov in služijo kot podlaga za izplačilo.

5. člen

Upravičeni stroški se krijejo iz sredstev za izvajanje vsebine programa. Vsebina programa in predstavljanja premične kulturne dediščine mora zagotavljati strokovnost, kakovost, izvirnost, prepoznavnost specifične

Prešernove in Finžgarjeve hiše in izkazovati cilje, ki presegajo lokalne interese. Upoštevati mora ciljne skupine obiskovalcev o in čim večjo odmevnost v javnost. Spoštljivo mora predstavljati osebnosti dr. Franceta Prešerna in Frana S. Finžgarja. Pri izvajanju kulturnih vsebin lahko smiselno vključuje tudi druge partnerje. Višina vstopnice mora biti primerljiva z višino vstopnic v slovenskem muzejskem prostoru. Morebitni presežek prihodkov nad odhodki lahko upravljalec nameni za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti na področju kulture, vendar s predhodnim soglasjem ministrstva.

Programski upravitelj je dolžan zagotavljati dostopnost spomenikov in ogled muzejskih zbirk z določenim minimalnim odpiralnim časom, to je 40 ur tedensko.

6. člen

Za izvajanje pogodbe sta zadolžena skrbnika pogodbe:

Za ministrstvo: Irena Lačen Benedičič

Za programskega upravitelja: Matjaž Koman

7. člen

Ta pogodba je sklenjena za določen čas od sklenitve pogodbe do 31. 12. 2027. Po preteku je upravitelj dolžan ministrstvu izročiti premične stvari, spomeniški inventar in prostore v urejenem stanju.

Pogodba se lahko razveže pred potekom časa le na podlagi sporazuma obeh podpisnikov. V primeru kršenja pogodbe lahko pogodbenik, ki pogodbe ni kršil, od nje enostransko odstopi z odstopnim rokom treh mesecev. V primeru, da bi prišlo do ogroženosti premičnin ali nepremičnin te pogodbe zaradi opustitve dolžne skrbnosti upravitelja, kakor je opisana v 3. točki te pogodbe, lahko ministrstvo pogodbo razdre z enostransko pismeno izjavo.

8. člen

Spremembe in dopolnitve k tej pogodbi so veljavne le, če so dogovorjene v pisni oblike.

9. člen

Vse spore, ki bi izvirali iz te pogodbe, bosta stranki reševali sporazumno. V kolikor do sporazuma ne bi prišlo, bo o sporu odločilo stvarno in krajevno pristojno sodišče.

10. člen

Pogodba prične veljati z dnem podpisa pogodbenih strank, uporablja pa se od 1. 1. 2023. Sestavljena je v štirih izvodih, od katerih prejme upravitelj en izvod, ostale tri izvode pa ministrstvo.

Datum:

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica
Matjaž Koman
direktor

Datum:

Ministrstvo za kulturo
dr. Asta Vrečko
ministrica